

ОПТИМІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ ЯК МЕТОД МІНІМІЗАЦІЇ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Чумак В. Д., Мисник Т. Г.

Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

misnyk80@mail.ru

Сьогодні в Україні потребує вирішення проблема надмірного податкового навантаження та визначення оптимального рівня оподаткування, який би забезпечував стабільні та достатні надходження у Державний бюджет України, і не ліквідовував би стимулів до активізації підприємницької діяльності та розвитку національної економіки в цілому. Ідея зниження податкового тиску є привабливою та має достатньо прихильників, але вирішення цієї проблеми залишається й досі відкритим та актуальним.

Теоретико-методологічні дослідження вітчизняних вчених показали, що податкові платежі складають істотну частину витрат господарюючих суб'єктів загалом. Так, Г. Бендарчук за результатами проведеного аналізу роботи підприємства на загальній системі оподаткування, зазначає, що «підприємство при 20 % рентабельності, працюючи на загальній системі оподаткування з валового доходу від реалізації виробничої продукції, після оплати прямих витрат (матеріальних і на оплату праці) має сплатити у вигляді податків, зборів і нарахувань 49,4 %, а 50,6 % залишити собі».

При цьому, Л. Андрущенко та Л. Шабліста зауважують: «не зважаючи на те, що податкове навантаження в Україні є не більшим від аналогічного показника у більшості розвинутих країн світу, на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки воно є непосильним для більшості підприємств».

О. Сторожук на підставі проведених досліджень сучасного стану оподаткування в Україні стверджує, що було виявлено надмірний рівень податкового навантаження, який негативно впливає на економіку держави і спонукає суб'єктів господарювання до проведення заходів оптимізації

оподаткування їх діяльності.

Враховуючи наведене можна стверджувати, що податки є одним із важливих внутрішніх чинників сталості підприємства. Із набуттям чинності Податкового кодексу України методика обчислення податкового навантаження не змінилася. Згідно з «Методичними рекомендаціями щодо складання плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання», термін «податкове навантаження» змінено на «податкову віддачу», але зміст його залишився тим самим. Розрахунок рівня податкового навантаження згідно з методичними рекомендаціями відбувається на основі визначення двох видів податку – податку на прибуток та податку на додану вартість. Доречно зазначити, що ці показники не враховують податкове навантаження на підприємство загалом як інтегральний показник, адже враховуються тільки два види податку. Інші податкові платежі займають значну частку в загальній сукупності податкових платежів. Оптимізувати податкові платежі дозволяє ефективно організована система податкового планування. Узгодженість діяльності та оптимізація цієї системи у напрямку мінімізації податків законним шляхом знижує фінансові витрати і зміцнює фінансовий стан підприємства загалом.

Переслідуючи мету розробки окремих планових документів, які уособлюють результати процесу податкового планування слід констатувати той факт, що запропонований «Податковий платіжний календар» дещо подібний із «Платіжним календарем» і являє собою графік здійснення конкретних видів податкових платежів підприємства в майбутньому періоді.

Податковий календар розраховується на основі поточного податкового прогнозування із врахуванням особливостей механізму стягнення та нарахування окремого податку.

Для розробки Податкового платіжного календаря слід використати узагальнену аналітичну інформацію про обсяги та динаміку сплачуваних основних податків та окремих показників його фінансово-господарської діяльності, що одночасно виступають у ролі джерел для сплати названих

податкових платежів за досліджуваний період.

Узагальнюючи здійснені дослідження зауважимо, що саме раціональне податкове планування на підприємстві дасть можливість платнику податку звести до мінімуму порушення в термінах сплати податків через тимчасову відсутність фінансових ресурсів для їх покриття, тобто нівелювати фактор штрафних санкцій та адміністративних стягнень. Загалом же в процесі податкового планування реалізуються не тільки можливості платників щодо мінімізації оподаткування, але й оцінюється економічний вплив ухвалених рішень на поточну діяльність різноманітних суб'єктів підприємництва та їх найближчу перспективу.